



FIȘA DISCIPLINEI (LEADERSHIP ȘI COMUNICARE ÎN ORGANIZAȚIILE ȘCOLARE)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHLOGIE SI STIINTELE EDUCATIEI
1.3 Departamentul	PSIHLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚELE EDUCATIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCATIEI
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii	MANAGEMENT EDUCAȚIONAL
1.7 Anul universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LEADERSHIP ȘI COMUNICARE ÎN ORGANIZAȚIILE ȘCOLARE					
2.2 Cod disciplină	MME 222					
2.3 Titularul activităților de curs	PROF. UNIV. DR. ENACHE RODICA GABRIELA					
2.4 Titularul activităților aplicative	PROF. UNIV. DR. ENACHE RODICA GABRIELA					
2.5 Anul de studii	II	2.6 Semestrul	II	2.7 Tipul de evaluare	E	2.8 Regimul disciplinei */**
						DSI/DO

* DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară

** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 aplicații***	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					
Distribuția fondului de timp					122 ore
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					70
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Pregătire pentru prezentări sau verificări					10
Pregătire pentru examinarea finală					2
Alte activități: consultații					
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

*** S - seminar; L - laborator; P - proiect

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de rezultate ale învățării	



5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Se vor pune la dispoziția studenților materiale în format electronic power point, word, pdf, încărcate în Teams Sala de curs, videoproiector, laptop, tablă, acces la internet, acces la baze de date internaționale, materiale video educative, flipchart.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului*	Se vor pune la dispoziția studenților materiale în format electronic power point, word, pdf, încărcate în Teams Sala de curs, videoproiector, laptop, tablă, acces la internet, acces la baze de date internaționale, materiale video educative, flipchart.

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Predarea disciplinei are ca scop instrumentarea cu un set de cunoștințe și abilități specifice demersurilor de analiză a fenomenelor de leadership și comunicare la nivelul organizației școlare.
6.2 Obiectivele specifice	• Asimilarea unui set de concepte și cunoștințe referitoare la fenomenele de leadership și comunicare la nivelul organizației școlare. • Exersarea imaginată a unor scenarii comportamentale asociate diferitelor tipuri de leadership la nivelul organizației școlare. • Analiza critică a principalelor modele de comunicare existente la nivelul organizației școlare.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	a) cunoaște/ înțelege practici și modele aplicative specifice leadership-ului educațional b) Absolventul cunoaște/ înțelege metode și tehnici specifice leadership-ului educațional c) Masterandul/ Absolventul cunoaște/ înțelege contextele și condițiile oportune pentru practici adecvate specifice domeniului Managementului educațional și leadership-ului educațional
Aptitudini	Masterandul/ Absolventul utilizează oportun practicile și modelele aplicative specifice domeniului Managementului educațional în situații problematice reale și simulate. Masterandul/ Absolventul realizează demersuri comparative între diversele teorii și modele teoretice specifice domeniului Managementului educațional și leadership-ului educațional Masterandul/ Absolventul analizează/ evaluează oportun contextele și condițiile pentru utilizarea practicilor specifice domeniului Managementului educațional
Responsabilitate și autonomie	Masterandul/ Absolventul decide contextele și condițiile pentru utilizarea practicilor specifice domeniului Managementului educațional exprimă perseverență în introducerea cunoașterii referitoare la tipologii și clasificări specifice domeniului Managementului educațional în demersuri ample de rezolvare a provocărilor tematice. Absolventul exprimă siguranță în utilizarea oportună a practicilor și modelelor aplicative specifice domeniului Managementului educațional în situații problematice reale și simulate.



8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Conducerea – o știință sau o artă. Scurtă abordare istorică. Delimitări conceptuale: conducere, leadership. Modele teoretice interpretative (1) Teorii clasice ale conducerii (F. Taylor, H. Fayol, M. Weber). Teorii centrate pe relații umane (E. Mayo, A. Maslow, F. Herzberg). Teorii centrate pe resurse umane (R. Likert, D. McGregor, C. Argyris).	Prezentare orală + multimedia	2
2. Modele teoretice interpretative (2) Teorii situaționale (R.R. Blake și J.S. Mouton, Tannembaum și Schmidt, F.E. Fiedler, E.P. Hollander, J. Adair). Teoria „oamenilor mari” (Pareto, M. Weber). Teoria trăsăturilor – personalitatea liderului.		2
3. Modelul categoriilor comportamentale și al stilurilor de conducere. Stilurile decizionale propuse de Kurt Lewin. Stilurile de conducere ale lui Rensis Likert și Edwin Fleishman.		2
4. Fenomenul de leadership. Competențe. Tipologii. Dezvoltarea competențelor manageriale ale cadrelor didactice		2
5. Fenomenul de leadership Funcții și roluri manageriale. Efecte pozitive și negative la nivelul unor variabile organizaționale		2
6. Comunicarea în organizația școlară. Conceptualizări. Modele teoretice interpretative. Dimensiuni și direcții ale comunicării în organizația școlară	Prezentare orală + multimedia	2
7. Comunicarea în organizația școlară. Managementul variabilelor pentru optimizarea eficacității și eficienței organizației școlare.	Activități sincron	2



Bibliografie

1. Abric, J.C. (2002). *Psihologia comunicării*, Iași: Editura Polirom.
2. Avolio, B. (2000). *Full Leadership Development: Building The Vital Forces In Organizations*, Thousand Oaks, CA: Sage.
3. Avram, E. & Cooper, C.L. (coord.) (2008). *Psihologie organizațional-managerială: Tendințe actuale*. Iași, Polirom.
4. Bass, B. & Riggio, R.E. (2006). *Transformational leadership (Second edition)*. London: LEA
5. BENNI, W. NANUS, B. (2000). *Liderii – strategii pentru preluarea conducerii*, București: Business Tech International Press.
6. Bradberry, T. (2000). *Cele trei calități ale unui leader de succes*, București: Editura Amaltea.
7. Bush, T. (2015). *Leadership și managementul educațional. Teorii și practici actuale*, Iași: Editura Polirom.
8. Chelcea, S., (coord.). (2004). *Comunicarea nonverbală în spațiul public*, București: Editura Tritonic.
9. Cismaru, Diana-Maria. (2008). *Comunicarea internă în organizații*, București: Editura Tritonic.
10. Clegg, B. (2003). *Arta de a-i conduce pe ceilalți*, Iași: Editura Polirom.
11. Cristea, S. (2003). *Managementul organizației școlare*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
12. Denning, S. (2010). *Limbajul secret al leadershipului*, București: Editura Publică.
13. Dent, F.E. (2003). *The leadership pocketbook*. Management Pocketbooks Ltd.
14. George, J.M. & Jones, G.R. (2008). *Understanding and managing organizational behavior (Fifth edition)*. Prentice Hall.
15. Gherguț, A. (2007). *Management general și strategic în educație: ghid practic*, Iași: Editura Polirom.
16. Iosifescu, Ș. (2003/2004). *Managementul educațional – Vol I și II*, Iași: Editura CDRMO.
17. Joița, E. (2000). *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Iași: Polirom.
18. Johns, G. (1996). *Comportament organizațional*. București: Editura Economică.
19. Miner, John B. (2005). *Organizational behavior I: Essential theories of motivation and leadership*. M.E. Sharpe.
20. Koestenbaum, P. (2006). *Liderul – fața ascunsă a excelenței*. București: Curtea veche.
21. Milton, C. (2005). *Comunicarea prin gesturi și atitudini*, Iași: Editura Polirom.
22. Mucchielli, A. (2002). *Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare*. Iași: Editura Polirom.
23. Mucchielli, A. (2006). *Teoria proceselor de comunicare*, Iași: Institutul European.,
24. O'Leary, E. (2000). *10 Minute guide to leadership (Second edition)*. Alpha Books.
25. Olivesi, S. (2005). *Comunicarea managerială*. București: Editura Tritonic.
26. Pânișoară, I.-O. (2004). *Comunicarea eficientă*. Iași: Editura Polirom.
27. Răulea, C. (2012). *Leadership și management educațional. O posibilă strategie de selecție și evaluare a managerilor școlari*, Sibiu: Psihomedica.
28. Rusu, C. (1993). *ABC-ul managerului*. Iași: Gh. Asachi
29. Scott, R. W. (2004). *Instituții și organizații*, Iași: Editura Polirom.
30. Tichy, N.M. & Cohen, E. (2000), *Liderul sau arta de a conduce*. București: Editura Teora.
31. Tomeș, T. (2010). *Leadership rezonant. Reînnoiește-te și conectează-te cu ceilalți prin conștientizare, speranța și compasiune*. București: Minerva.
32. Tudorică, R. (2007). *Managementul educațional în context european*, București: Editura Meronia.
33. Vlăsceanu, M. (2003). *Organizații și comportament organizațional*, Iași: Editura Polirom.
34. Voicu, M. (1998). *ABC-ul comunicării manageriale*. Brăila: Danubius



35. Voiculescu, F. (2004). *Analiza resurse-nevoie și managementul strategic în învățământ*. București: Editura Aramis.
36. Zlate, M. (2004). *Leadership și management*, Iași: Editura Polirom.
37. Zlate, M. (2004, 2007). *Tratat de psihologie organizațional-managerială*. 2 vol., Iași: Editura Polirom.
38. Williams, D. (2007). *Leadership real. Oameni și organizații față în față cu marile lor provocări*. CODECS.

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* *Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Particularități ale organizației școlare Management organizațional Documente manageriale și problematice ale muncii manageriale. Cultura organizației școlare. Aplicații și studii de caz privind exercitarea și sursele puterii în organizațiile școlare	Dezbateri Aplicații Prezentarea proiectelor Activități sincron online pe platforma Teams	2
2. Fenomenul de leadership. Conceptualizări. Modele teoretice interpretative Leadership în organizația școlară Leadership situațional Studii de caz		2
3. Tipologia relațiilor din organizația școlară Strategii manageriale de optimizare a relațiilor de grup. Aplicații		2
4. Fenomenul de leadership. Efecte pozitive și negative la nivelul unor variabile organizaționale. Factorul <i> timp </i> în activitățile manageriale		2
5. Comunicarea în organizația școlară. Conceptualizări. Modele teoretice interpretative.		2
6. Comunicarea în organizația școlară. Dimensiuni și direcții ale comunicării în organizația școlară		2
7. Comunicarea în organizația școlară. Managementul variabilelor pentru optimizarea eficacității și eficienței organizației școlare.		2



Bibliografie

- Abric, J.C. (2002). *Psihologia comunicării*, Iași: Editura Polirom.
- Avolio, B. (2000). *Full Leadership Development: Building The Vital Forces In Organizations*, Thousand Oaks, CA: Sage.
- Avram, E. & Cooper, C.L. (coord.) (2008). *Psihologie organizațional-managerială: Tendințe actuale*. Iași, Polirom.
- Bass, B. & Riggio, R.E. (2006). *Transformational leadership (Second edition)*. London: LEA
- BENNI, W. NANUS, B. (2000). *Liderii – strategii pentru preluarea conducerii*, București: Business Tech International Press.
- Bradberry, T. (2000). *Cele trei calități ale unui leader de succes*, București: Editura Amaltea.
- Bush, T. (2015). *Leadership și managementul educațional. Teorii și practici actuale*, Iași: Editura Polirom.
- Chelcea, S., (coord.). (2004). *Comunicarea nonverbală în spațiul public*, București: Editura Tritonic.
- Cismaru, Diana-Maria. (2008). *Comunicarea internă în organizații*, București: Editura Tritonic.
- Clegg, B. (2003). *Arta de a-i conduce pe ceilalți*, Iași: Editura Polirom.
- Cristea, S. (2003). *Managementul organizației școlare*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Denning, S. (2010). *Limbaajul secret al leadershipului*, București: Editura Publică.
- Dent, F.E. (2003). *The leadership pocketbook*. Management Pocketbooks Ltd.
- George, J.M. & Jones, G.R. (2008). *Understanding and managing organizational behavior (Fifth edition)*. Prentice Hall.
- Gherguț, A. (2007). *Management general și strategic în educație: ghid practic*, Iași: Editura Polirom.
- Iosifescu, Ș. (2003/2004). *Managementul educațional – Vol I și II*, Iași: Editura CDRMO.
- Joița, E. (2000). *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Iași: Polirom.
- Johns, G. (1996). *Comportament organizațional*. București: Editura Economică.
- Miner, John B. (2005). *Organizational behavior 1: Essential theories of motivation and leadership*. M.E. Sharpe.
- Koestenbaum, P. (2006). *Liderul – fața ascunsă a excelenței*. București: Curtea veche.
- Milton, C. (2005). *Comunicarea prin gesturi și atitudini*, Iași: Editura Polirom.
- Mucchielli, A. (2002). *Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare*. Iași: Editura Polirom.
- Mucchielli, A. (2006). *Teoria proceselor de comunicare*, Iași: Institutul European.,
- O'Leary, E. (2000). *10 Minute guide to leadership (Second edition)*. Alpha Books.
- Olivesi, S. (2005). *Comunicarea managerială*. București: Editura Tritonic.
- Pânișoară, I.-O. (2004). *Comunicarea eficientă*. Iași: Editura Polirom.
- Răulea, C. (2012). *Leadership și management educațional. O posibilă strategie de selecție și evaluare a managerilor școlari*, Sibiu: Psihomedica.
- Rusu, C. (1993). *ABC-ul managerului*. Iași: Gh. Asachi
- Scott, R. W. (2004). *Instituții și organizații*, Iași: Editura Polirom.
- Tichy, N.M. & Cohen, E. (2000), *Liderul sau arta de a conduce*. București: Editura Teora.
- Tomeș, T. (2010). *Leadership rezonant. Reînnoiește-te și conectează-te cu ceilalți prin conștientizare, speranța și compasiune*. București: Minerva.



- Tudorică, R. (2007). *Managementul educațional în context european*, București: Editura Meronia.
- Vlăsceanu, M. (2003). *Organizații și comportament organizațional*, Iași: Editura Polirom.
- Voicu, M. (1998). *ABC-ul comunicării manageriale*. Brăila: Danubius
- Voiculescu, F. (2004). *Analiza resurse-nevoie și managementul strategic în învățământ*. București: Editura Aramis.
- Zlate, M. (2004). *Leadership și management*, Iași: Editura Polirom.
- Zlate, M. (2004, 2007). *Tratat de psihologie organizațional-managerială*. 2 vol., Iași: Editura Polirom.
- Williams, D. (2007). *Leadership real. Oameni și organizații față în față cu marile lor provocări*. CODECS.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor, coerența logică, gradul de asimilare a limbajului de specialitate	Examen scris	40%
		Oficiu	10%
9.5 Aplicații	Interes și capacitate de lucru pentru studiu individual și în echipă	Proiect de analiză a unui model de leadership (cu argumentare științifică a diverselor elemente integrative)	50%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
Cunoașterea elementelor fundamentale din domeniul Leadership-ului și comunicării în organizația școlară			

Data completării,

28.09.2025

Titular activităților de curs,

Prof.univ.dr. Enache Rodica

Titular aplicații,

Prof.univ.dr. Enache Rodica

Data avizării în Departament,

30.09.2025

Director de Departament,
Lect.univ.dr. Mariana Călin

Decan,

Conf.univ.dr. Silvia Raluca Matei